

Р Е Ш Е Н И Е

№ 31

гр. София, 11 февруари 2016г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и осми януари, през две хиляди и шестнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЛОЗАН ПАНОВ

ЧЛЕНОВЕ: ВЕРОНИКА ИМОВА

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА

при секретар ИЛИЯНА ПЕТКОВА

и в присъствието на прокурора ИВАЙЛО СИМОВ

изслуша докладваното от съдията ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА

н. д. № 1509/2015 година

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия А. Р., подадена чрез неговия защитник, срещу въззивна присъда №11/18.09.2015г. на Варненски апелативен съд /АС/, по внохд №179/2015г.

В касационната жалба се релевират оплаквания за дерогиране на закона, изразили се в ангажиране на наказателната отговорност на подсъдимото лице, при престъпна обективна несъставомерност на инкриминираното поведение. Излагат се съображения за липса на допуснати от А. Р. нарушения при разходването на държавен финансов ресурс, поради категоричната доказаност на фактите, сочещи на проливен дъжд, придружен с бурен вятър в община И., на 05.10 срещу 06.10.2008 година, довело до поражения на стопанисвани от кметството сгради, които се нуждаели от неотложен ремонт. В подкрепа на очертаната позиция се предлагат и аргументи за реализирано от действащата към МС Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане *разпореждане* с бюджетни средства, която в обсега на своята компетентност, с надлежно решение е отпуснала на кмета Р. определена парична сума, използвана от него по целева предназначеност- обстоятелство, индициращо на неосъществено от подсъдимия изпълнително деяние на предвиденото в чл.254а от НК престъпно посегателство.

Алтернативно се обосновава отсъствие на изискуемите се от особената норма на чл.254а, ал.2 от НК вредоносни последици за държавата, което предпоставя преквалификация на инкриминираното престъпление по чл.254а, ал.1 от НК, с последващо приложение на института на чл.78а от НК.

В съдебно заседание на 28.01.2016 година, процесуалните права на А. Р. се охраняват от договорен адвокат, който поддържа жалбата.

Конституираният ищец Министерство на финансите се представлява от юрисконсулт О., който моли за уважаване на предявената претенция-недопустимо искане, поради липса на атакуван в гражданската част акт.

Прокурор от Върховната касационна прокуратура пледира за упражняване на правомощията по чл.354, ал.1, т.1 от НПК.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, в пределите на инстанционния контрол по чл.347 от НПК, взе предвид следното:

С присъда №28 от 13.05.2014г. на Разградски окръжен съд /ОС/, постановена по нохд №270/2013г., А. А. Р. е признат за невиновен в това, че за времето от 18.11.2008 година до 09.09.2009 година, при условията на продължавана престъпна дейност, в качеството на длъжностно лице - кмет на община И., в нарушение на чл.1, ал.2, II Разходи, т.4.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2009г. и без наличие на предвидените основания по чл.19-чл.21 от Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС /обн. ДВ, бр.40/18.05.2007 г./, се разпоредил с целеви бюджетни средства за преодоляване на последици от бедствия и аварии, в размер на 365 358,86 лева, не по предназначението им, като са настъпили вредни последици за държавата, поради което е оправдан по повдигнатото му обвинение по чл.254а, ал.2, вр.ал.1, вр.чл.26, ал.1 от НК. Със съдебния акт е оправдан и подсъдимият Д. И. Д. за извършено на 12.11.2008г., в гр.И., престъпление по чл.311 от НК.

По протест на Окръжна прокуратура-Разград е реализирана въззивна проверка пред Варненски АС, финализирана с решение №170 от 05.12.2014г., по внохд №190/2014г., с което първоинстанционната присъда е потвърдена.

С решение №172 от 12.06.2015г., по нд №161/2015г. на ВКС, II-ро н.о., въззивният съдебен акт е отменен в относимата към подсъдимия А. А. Р. част, поради допуснати процесуални нарушения, обективирани в пороци при анализа и оценката на доказателствата, обусловили неправилното правоприлагане на материалния закон, и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АС-Варна, от стадия на съдебното заседание.

С атакуваната присъда, въззивната инстанция е упражнила правомощията си по чл.336, ал.1, т.2 от НПК и ангажирала наказателната отговорност на А. А. Р. за инкриминираното престъпно деяние по чл.254а, ал.2, вр.ал.1, вр.чл.26, ал.1 от НК, с произтичащите от това санкционни последици, отмерени по чл.55, ал.1, т.2, б."б" от НК - *пробация*, със задължителни мерки за контрол и въздействие по чл.42а, ал.2, т.т.1 и 2 НК

Касационната жалба на подсъдимото лице е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Контролираната инстанция при съблюдаване на императивните предписания на чл.чл.13, 14 и 107 от НПК, в изпълнение на дадените с решение №172/12.06.2015г., по нд №161/2015г. на ВКС указания, и след задълбочено, всестранно обсъждане на доказателствената съвкупност,

приобщена чрез свидетелските показания, писмената документация и експертното заключение по делото, е формирала вътрешното си убеждение за значимата фактология по повдигнатото срещу А. Р. обвинение.

Установената конкретика очертава, че на 18.11.2008г. подсъдимият в длъжностното качество на кмет на община И. подал искане за предоставяне на бюджетни средства, по реда на чл.19 от действащия към момента Правилник за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС /ПОДМКВПМС/, в което визирал нанесени от силен вятър и дъжд на 05.10.2008г. сериозни щети на стопанисвани от него обекти /две сгради на общинската администрация в гр.И., масивна и полумасивна постройки на Кметството и детската градина в с.Л., джамията в с.Д. и църквата в с.М. п./, налагащи осъществяване на неотложен ремонт, като въз основа на приложените към него изискуеми се от разпоредбата на чл.22 от ПОДМКВПМС писмени документи, оторизираният орган взел решение за целево финансиране, отпуснал претендираната парична сума от 366 343.43 лева и при последвалите строително-монтажни работи от същата били усвоени 365 358.86 лева.

Безспорно са доказани и обстоятелствата, че на посочената дата е валиял слаб до умерен дъжд и духал силен вятър от запад със скорост около 17 м/с, влошили състоянието на намиращите се в окаяно състояние процесни сгради, които били стари, неподдържани с грижата на добър стопанин, с течове по покривите, фасадите, дограмата и пода в резултат на дългогодишното въздействие на атмосферните условия, като описаните от А. Р. в молбата до Междуведомствената комисия природни явления не са отразени в регистрите на гражданска защита като бедствие в съответните населени места

/виж твърденията на свидетелите Т.Х., Х.Н., Г.А., Г.Г., И.Т., А.Х., Б.М., В.Т., А.А., Г.П., Ст.Ст. и Й.П.; справката от Националния институт по метеорология и хидрология; строително-техническата и счетоводна експертиза, с направените към нея разяснения на вещото лице М. в хода на съдебното следствие пред ОС-Разград; /

В рамките на приетите факти правилно е приложен материалният закон.

Инкриминираното поведение на подсъдимия А. Р. консумира престъпния състав на чл.254а, ал.2, вр.ал.1, вр.чл.26, ал.1 от НК.

В качеството си на длъжностно лице-кмет на община И., той е иницирал процедура за предоставяне на бюджетни средства, с цел извършване на неотложни работи за трайно възстановяване на имоти-държавна или общинска собственост, читалища и молитвени домове на религиозни институции, засегнати от бедствия и аварии, и в нарушение на чл.1, ал.2, II Разходи, т.4.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2009г. , без наличие на предвидените основания по чл.19 - чл.21 от ПОДМКВПМС, се разпоредил с отпуснатите му парични суми, от което настъпили вредни последици за държавата, в размер на 365 358,86 лева.

Депозираният от А. Р. искане на средства с бюджетен произход, пред оправомощения държавен орган, е необосновано предявено, с оглед лимитираните в чл.2 от Закона за защита при бедствия /в актуалната за разглеждания казус редакция/ параметри на понятието, явяващо се задължителна предпоставка за предоставяне на сумите и удовлетворяващо необходимите критерии при

определяне на техния размер, за всеки отделен случай. Според вложената в легалното определение воля, „бедствие” е това събитие и поредица от събития, предизвикани от природни явления, инциденти, аварии или други извънредни обстоятелства, които засягат или застрашават живота или здравето на населението, имуществото или околната среда в измерения, изискващи предприемането на специални мерки, или участието на специални сили и използването на специални ресурси, и то не се покрива от конкретиката по настоящото дело за наличен дъжд и придружаващ го вятър.

Логическа последица от това е и изведеното от Варненски АС заключение, че със съзнателното разходване на отпускнатите пари от подсъдимото лице, за ремонт на стари и лошо поддържани в годините сгради, който е следвало да се финансира с ресурс на общината, при форма на вина пряк умисъл, е реализирано изпълнителното деяние на престъплението по чл.254а от НК- неправомерно разпореждане с бюджетни средства с целево предназначение, като с оглед важността на засегнатите интереси и абсолютния размер на стойността на инкриминирания предмет /365 358.86 лева/, са настъпили значителни вредни последици за държавата.

В контекста на изложеното несъстоятелни са възраженията в касационната жалба за престъпна обективна несъставомерност на поведението на А. Р., поради осъществени от Междуведомствената комисия, предхождащи го разпоредителни действия, с вземане на решението за предоставяне на претендираната парична сума от държавния бюджет. Несъмнено лансираната защитна теза игнорира обстоятелството, че актът на оторизирания орган се основава на подадената от подсъдимото лице молба и придружаващата я писмена документация, удостоверяваща природно бедствие в ръководената от него община, при което са пострадали шест сгради в населените места -И., Л., Д. и М. п., и мотивираща репариране на щетите от специалния фонд на държавата.

В коментирания смисъл не следва да се пренебрегва и обхватът на възложената компетентност на Комисията, ограничена в произнасяне на базата на писмени материали и изразяваща се в авансовото отпускане на парични суми, с предвиден последващ контрол на изпълнението на взетите от нея решения, включващ представяне на подробен и доказателствено обезпечен отчет от първостепенния *разпоредител* за разходваните бюджетни средства, в едномесечен срок след приключване на финансирането. /чл.19-чл.21, чл.25, чл.45-чл.48 от действащия към инкриминирания период Правилник за организацията и дейността на държавния орган/.

В противоречие с буквата и духа на особената правна норма на чл.254а, ал.2 от НК и на константната съдебна практика, са и доводите за липса на визириания в нея квалифициращ признак - настъпили за държавата вредни последици, обуславяща ревизия на правните очертания на инкриминираното посегателство и прилагане на закон за по-леко наказуемо престъпление по чл.254а, ал.1 от НК, с произтичащите от това санкции.

Вредните последици сочат на причинени имуществени вреди и такива от неимуществен характер с негатив за обществото, доколкото накърняват установения законов ред, правния статус на длъжностните лица и гражданите, създавайки недоверие към държавата, финансовата и стопанска система. При преценка на значителността на вредните последици, релевантни са както абсолютният размер на настъпилата вреда, така и нейната относителна стойност, при съпоставка и сравнение на финансовите параметри на унищоженото, повредено и разпиляно имущество, с тези на цялото-държавна, общинска или частна собственост на физическо или юридическо лице.

Предоставените от Междуведомствената комисия бюджетни средства от фонда за бедствия и аварии на А. Р., в качеството му на кмет, в размер на 365 358.86 лева, безусловно се явяват разход за държавата.

Дефиниция на термина „бюджетни разходи” дава параграф 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройството на държавния бюджет /ДП на ЗУДБ/ и те са конкретизирани като „бюджетен кредит”, „бюджетна субсидия” и „бюджетна субвенция”. Съгласно т.т.6 и 7 на посочения параграф средствата с целево предназначение са тези, отпускани от държавния бюджет под формата на „бюджетна субсидия” и „бюджетна субвенция”, и те винаги представляват разход за държавата, поради което и тяхното неправомерно използване за други нужди, различни от определените, неминуемо субсумира вредни последици за предоставилия ги суверен, като предвид стойностните им и социални измерения могат да са значителни по естество и съдържание.¹

Такава е конкретиката по делото.

Очертаната аргументация мотивира настоящия състав да остави в сила атакувания съдебен акт на АС-Варна, обявен по внохд №179/2015г.

Водим от горното и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда №11 от 18.09.2015г. на Варненски АС, постановена по внохд №179/2015г., по описа на съда.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.

1.Постановление №7/23.12.1976г. на Пленума на ВС, изменено с Постановления №7/87г.и №6/84г. на Пленума на ВС; Тълкувателно решение №6/15.11.1973г., по нд №2/73г. на ОСНК на ВС; Решение №39/ 10.10.2011г. на ВКС, III-то н.о., по нд №1606/2011г.; Решение №302/ 22.06.2011г. на ВКС, I-во н.о., по нд №1698/2011г.; Решение №282/13.06.2012г. на ВКС, II-ро н.о., по нд №815/2012г.;